

Служба „Преса и
информация“

Съд на Европейския съюз
ПРЕССЪОБЩЕНИЕ № 163/12
Люксембург, 11 декември 2012 г.

Заклучение на генералния адвокат по съединени дела
C-274/11 и C-295/11
Испания и Италия/Съвет

Генералният адвокат Bot предлага на Съда да отхвърли жалбите на Испания и Италия за отмяна на решението на Съвета за разрешаване на засилено сътрудничество в областта на единната патентна защита

Засиленото сътрудничество има за цел да благоприятства осъществяването на целите на Съюза, да защитава неговите интереси и да засилва процеса на интеграция. Решението за разрешаване на засилено сътрудничество се приема от Съвета като крайна мярка, след като той установи, че целите на това сътрудничество не могат да бъдат постигнати в разумен срок от Съюза като цяло¹. То се приема от Съвета въз основа на предложение на Комисията и след одобрение на Парламента.

С приетото през 2011 г. решение² Съветът разрешава установяването на засилено сътрудничество за създаване на единна патентна защита между 25 (от общо 27 държави членки на Съюза), като Испания и Италия отказват да участват в него. Сътрудничеството цели въвеждане на режими за издаване на разрешения, координация и контрол на равнището на Съюза.

Испания и Италия искат от Съда да отмени решението на Съвета, като се позовават на няколко основания за невалидност.

В представеното днес заключение генералният адвокат Yves Bot отговаря на изложените от двете държави доводи.

След като уточнява, че Съдът за първи път ще трябва да разгледа законосъобразност на решение за такова сътрудничество, генералният адвокат напомня, че по силата на принципа на разделение на властите **Съдът може да упражнява само ограничен контрол** по отношение на законодателни мерки, приети от Съвета. Всъщност съответните институции следва въз основа на редица обстоятелства да преценят последиците от засиленото сътрудничество, да претеглят различните интереси и да направят спадащи към отговорностите на всяка една от тях политически избори. Съдът трябва да се ограничи с проверка дали при упражняването на тази свобода на избор Съветът не е допуснал явна грешка или злоупотреба с власт или дали явно не е превишил пределите на правото си на преценка.

Генералният адвокат отговаря най-напред на довода, че Съветът **не е компетентен** да приеме решението, тъй като създаването на единен патент спадало по-специално към установяването на правила относно конкуренцията, необходими за функционирането на вътрешния пазар, и поради това било от изключителната компетентност на Съюза. Държавите членки обаче можели да установяват засилено сътрудничество само в областите, които не попадат в изключителната компетентност на Съюза³. Генералният

¹ Член 20, параграф 2 от Договора за Европейския съюз (ДЕС).

² Решение 2011/167/ЕС на Съвета от 10 март 2011 година за разрешаване на засилено сътрудничество в областта на създаването на единна патентна защита (ОВ L 76, стр. 53).

³ Член 20, параграф 1 ДЕС.

адвокат счита, че Договорът за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) установява изчерпателен списък на областите, които са от изключителната компетентност на Съюза. Освен това създаването на европейски документ, удостоверяващ право на интелектуална собственост, спада към вътрешния пазар. Макар произтичащите от патента права наистина да засягат търговията и конкурентните отношения във вътрешния пазар, тази констатация не е достатъчна, за да се приеме, че по отношение на него се прилагат правилата относно конкуренцията. Поради това генералният адвокат счита, че ДФЕС предоставя подходяща правна основа за създаването на документ, удостоверяващ право на интелектуална собственост, в рамките на установяването и функционирането на вътрешния пазар — област, която попада в споделената компетентност между Съюза и държавите членки.

Генералният адвокат разглежда по-нататък основанийето, изведено от твърдение за **злоупотреба с власт от страна на Съвета**. Той напомня, че засиленото сътрудничество има за цел да благоприятства осъществяването на целите на Съюза, да защитава неговите интереси и да засилва процеса на интеграция. Въвеждането на такъв механизъм е обосновано от засилващите се различия между държавите членки и техните конкретни интереси или нужди. Поради това, първо, като констатира, че липсва единодушие относно езиковия режим на единния патент, и второ, като решава поради създаването се блокиращо положение да установи засилено сътрудничество, Съветът само прибегва до средство, с което разполага в съответствие с разпоредбите на Договорите.

В отговор на твърдението за **нарушение на съдебната система на Съюза** генералният адвокат напомня, че по двете жалби за отмяна Съдът следва да провери дали са били спазени условията за валидност на установяването на засилено сътрудничество. Той констатира, че създаването на съдебна система за единните патенти⁴ не спада към изискваните от Договорите условия за установяване на засилено сътрудничество. Даденото от Съвета разрешение за установяване на засилено сътрудничество е само предпоставка за приемането на други законодателни актове, които впоследствие ще трябва да го въведат конкретно в действие.

Генералният адвокат отбелязва, че сътрудничеството трябва да се осъществява „**като крайна мярка**“, когато преследваните с него цели не могат да бъдат постигнати в разумен срок от Съюза като цяло. Той констатира, че Договорите не определят нито условието за крайна мярка, нито понятието за разумен срок. Според него условието за крайна мярка не означава непременно да се констатира отхвърляне след гласуване на законодателно предложение, а наличие на действително блокиране, което би могло да настъпи на всички равнища на законодателния процес и свидетелства за невъзможността да се постигне компромис. Ето защо засиленото сътрудничество е средство, използвано като крайна мярка, когато се окаже, че чрез обичайната законодателна процедура не може да се постигне какъвто и да било компромис. Генералният адвокат счита, че Съветът, който познава всички особености на законодателния процес, съдържанието на проведените разисквания и безизходните положения, които може да възникнат, може най-добре да прецени дали в крайна сметка е възможно в неговите рамки да се постигне съгласие. Той разполага следователно с широко право на преценка при определяне дали засиленото сътрудничество действително е прието като крайна мярка и при установяване дали преследваните с него цели не могат да бъдат постигнати в разумен срок от Съюза като цяло. Поради това Съдът трябва да провери само дали Съветът е разгледал грижливо и безпристрастно всички относими фактически обстоятелства. Според генералния адвокат в случая Съветът не е допуснал явна грешка в преценката, тъй като след години разисквания, винаги завършващи

⁴ Следва да се напомни, че в [становище 1/09](#) от 8 март 2011 г. Съдът приема, че проектът на споразумение за създаване на съд за европейски и общностни патенти не е съвместим с правото на Европейския съюз (вж. също [Прессъобщение № 17/2011](#)).

с неуспех⁵, не е бил в състояние да постигне единодушие и следователно да действа с участието на всички държави членки. Поради това генералният адвокат счита, че основанието, изведено от нарушение на условието за крайна мярка, не е обосновано.

Генералният адвокат разглежда по-нататък довода относно **засягането на вътрешния пазар и на икономическото, социално и териториално сближаване, възпрепятстването на търговията между държавите членки и свързаната с нея дискриминация**, както и относно **нарушаването на конкуренцията**. Той напомня, че решението, с което се разрешава установяване на засилено сътрудничество, определя процесуалната рамка, в която по-нататък ще се приемат други актове. Съдебният контрол върху решението за разрешение следователно не може да се смесва с този върху приетите впоследствие актове. Съветът действително посочва в решението си какъв би могъл да бъде езиковият режим на единния патент, но този въпрос не е определящо условие за валидността на решението за разрешение на засилено сътрудничество. Той би трябвало да се разгледа по-късно и да бъде предмет на отделен акт, приет с единодушие от участващите държави членки. Съдът би могъл да осъществи съдебен контрол върху посочения акт в рамките на евентуална последваща жалба. Генералният адвокат счита, че преценката на Съвета не е опорочена от явна грешка. Напротив, според него механизъм за създаване на единен патент би довел до предоставяне на еднаква защита на територията на повечето държави членки и би допринесъл за хармоничното развитие на целия Съюз, като намали несъответствията между тези държави членки. Освен това всички икономически оператори биха могли да се ползват от такъв патент, доколкото мястото на произход на заявителя за единен патент е без значение за получаването му.

Накрая, по отношение на твърдението за нарушение на **задължението за зачитане на компетентността, правата и задълженията на държавите членки, които не участват в засиленото сътрудничество** (езиковият режим налага държава членка, която не участва в засиленото сътрудничество, да се откаже от изискването за превод на езика ѝ на описанието към заявката за патента с оглед пораждаване на правно действие на територията ѝ), генералният адвокат отново счита, че въпросът за езиковия режим не е определящо условие за валидността на решението за разрешаване на засилено сътрудничество.

Поради това генералният адвокат предлага на Съда да отхвърли всички изложени от Испания и Италия основания и следователно да отхвърли и двете жалби.

ЗАБЕЛЕЖКА: Заключение на генералния адвокат не обвързва Съда. Задачата на генералните адвокати е да предложат на Съда, при пълна независимост, правно разрешение на делото, което им е поверено. Съдиите от Съда пристъпват към разисквания по делото. Съдебното решение ще бъде постановено на по-късна дата.

ЗАБЕЛЕЖКА: Жалбата за отмяна цели да бъдат отменени актове на институциите на Съюза, които противоречат на правото на Съюза. При определени условия държавите членки, европейските институции и частноправните субекти могат да сезират Съда или Общия съд с жалба за отмяна. Ако жалбата е основателна, актът се отменя. Съответната институция трябва да отстрани евентуалната празнота в правото, създадена с отмяната на акта.

Неофициален документ, предназначен за медиите, който не обвързва Съда.

[Пълният текст](#) на заключението е публикуван на уебсайта CURIA в деня на обявяването.

За допълнителна информация се свържете с Илияна Пальова ☎ (+352) 4303 3708

Кадри от прочитането на заключението са достъпни на [„Europe by Satellite“](#) ☎ (+32) 2 2964106

⁵ Комисията представя първото си предложение за регламент на Съвета относно патент на Общността през 2000 г. През 2001 г. Съветът отново започва обсъждането на проекта, което продължава до 2004 г., като отдава особено значение на езиковия режим, но не стига до единно решение. През 2008 г. дискусиите са възобновени и е представено преработено предложение за регламент. През 2010 г. Комисията приема предложение за регламент на Съвета относно разпоредбите за превод, но непреодолими трудности правят невъзможно постигането на съгласие.